

Boletín Biblioteca A3P

Contidos

Os dereitos humanos	2
Efemérides literarias	4
Notas de prensa	5
Os nosos creadores	6
Libros recomendados	9
Os lectores opinan	11
Recanto de economía	13
Sabías que.....	14
O curruncho do enxeño	16

"10 de diciembre día internacional de los Derechos Humanos"

Dereitos Humanos

A Declaración Universal de Dereitos Humanos, foi aprobada o 10 de decembro de 1948 pola Asemblea Xeral das Nacións unidas. A Asemblea pediu a todos os Países Membros que publicasen o texto da declaración e dispuxesen que fose distribuído, exposto, lido e comentado nas escolas e outros establecementos de ensino, sen distinción fundada na condición política dos países ou dos territorios.

Os dereitos humanos son aquelas liberdades, facultades ou valores básicos que, de acordo con diversas filosofías ou fundamentacións, corresponden a toda persoa polo mesmo feito da súa natureza e condición humana, para a garantía dunha vida digna.

Clasificación xeracional de dereitos humanos.

A maioría das doutrinas xurídicas distinguen varias xeracions de dereitos humanos, pero existen múltiples e diferentes clasificacións. Todas adoitan coincidir ao describir a primeira xeración, pero posteriormente ramificanse.

A división dos dereitos humanos en tres xeracions foi realizada por primeira vez por Karen Vasak en 1979. Cada unha asóciase a un dos grandes valores proclamados na Revolución Francesa: liberdade, igualdade, fraternidade.

Os dereitos de primeira xeración son os dereitos civís e políticos, vinculados co principio de liberdade. Xeralmente considéranse dereitos de defensa ou negativos, que esixen dos poderes públicos a súa inhibición e non inxerencia na esfera privada.

Os dereitos de segunda xeración son os dereitos económicos, sociais e culturais, que están vinculados co principio de igualdade.

Esixen para a súa realización efectiva da intervención dos poderes públicos, a través de prestacións e servizos públicos.

A terceira xeración de dereitos, vincúlase coa solidariedade. Estes dereitos unifícanse na súa incidencia na vida de todos, a escala universal, polo que precisan para a súa realización unha serie de esforzos e cooperacións nun nivel planetario. Normalmente inclúense nela dereitos heteroxéneos como o dereito á paz, á calidade de vida ou as garantías fronte á manipulación xenética.

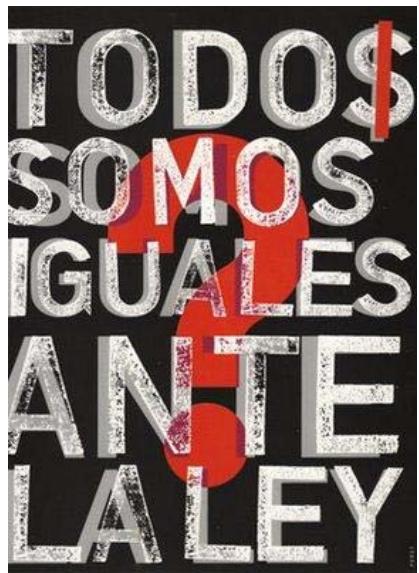

Na actualidade hai autores que afirman que está a xurdir unha cuarta xeración de dereitos humanos. Nela estarían dereitos como o dereito ao medio ambiente, os relativos coas novas tecnoloxías, etc. En resumo, estarían os dereitos referentes ao ser humano en tanto que especie e non como membro da sociedade xa recollidos con anterioridade.

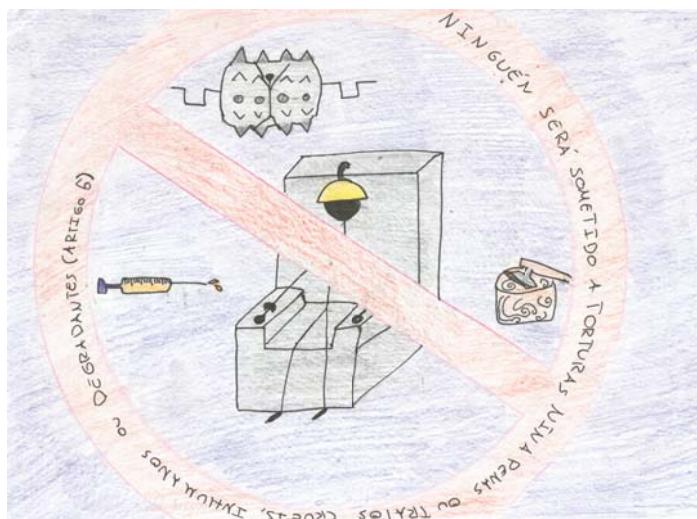
Todos os dereitos teñen igual importancia pero aos que nunca poderíamos renunciar son aqueles que fan referencia á igualdade en dignidade e dereitos de todas as persoas (art. 1,2).

Os referentes ás liberdades (non á escravitude, liberdade de pensamento, conciencia e relixión, liberdade de opinión e expresión, liberdade de reunión e asociación. Todos aqueles que nos protexen a todos como iguais ante a Lei e a Xustiza. E sobre todos aqueles dereitos que protexen aos débiles, traballadores, muller, nenos e minorías.

Dereitos Humanos

3º ESO C

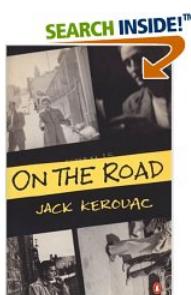
EFEMÉRIDES LITERARIAS

CARLO GOLDONI

O 25 de febreiro cumpríronse trescentos anos do nacemento de Carlo Goldoni, autor italiano considerado o pai da comedia. Escribiu numerosas obras de teatro e desenvolveu o que se deu en chamar a Comedia Dell'arte. Unha das súas obras más coñecida é *A pousadeira*.

ON THE ROAD

Cúmprese cincuenta anos da publicación desta obra de Jack Kerouac, autor estadounidense pertencente á denominada xeración "Beat". No camiño marcou un fito no momento da súa publicación, é unha novela en parte autobiográfica escrita como un monólogo interior e baséase nas viaxes que Kerouac e os seus amigos fixeron polos Estados Unidos e México percorrendo a mítica ruta 66.

DOUTOR ZHIVAGO

Novela do escritor ruso Boris Pasternak publicada en 1957, é dicir, fai agora cincuenta anos. Conta a historia de Yuri Zhivago, médico e poeta, e os seus avatares durante a Primeira Guerra Mundial primeiro e a Revolución rusa despois. O seu autor gañou o Premio Nobel de Literatura en 1958, sen embargo tivo que renunciar a el por presións do goberno soviético. En 1965 a novela foi levada ao cine dirixida por David Lean e gañou 5 Oscars.

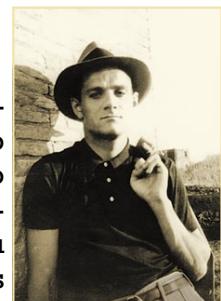
AMOS OZ

Acaba de recibir o Premio Príncipe de Asturias das Letras. Naceu en Xerusalén no ano 1939, é escritor e xornalista e escribe en hebreo. Entre as súas obras cómpre destacar: *O mesmo mar*, *De súpeto no profundo do bosque* ou *Contra o fanatismo*.

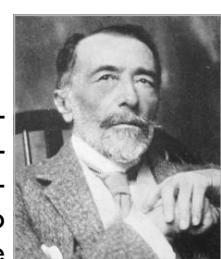
ALBERTO MORAVIA

O 28 de novembro cumpríuse o centenario do nacemento deste escritor italiano. Cando eran novo e mentres se recuperaba dunha enfermidade, comezou a escribir sobre as dificultades morais das persoas socialmente alienadas e atrapadas polas circunstancias. Estivo casado coa tamén escritora Elsa Morante. Traballou durante moito tempo como xornalista en *Il Corriere della Sera*. Morre no ano 1960. Entre as súas obras más famosas atópase *Os indiferentes* (1929), moitas das súas novelas foron levadas ao cine.

JOSHEP CONRAD

O 3 de decembro conmemórase o 150 aniversario do nacemento deste autor na actual Ucraína. Aos 17 anos enrolouse como mariñeiro na mariña mercante francesa, onde viviu unha vida aventureira, posteriormente pasou a servir nun barco británico. Aos 21 anos aprendeu inglés, lingua na que logo desenvolveu a súa obra. Entre as súas novelas más coñecidas podemos citar *O corazón das tebras* (1899) e *Lord Jim* (1900).

NOTAS DE PRENSA

LA TEMPERATURA DEL AGUA SUBIÓ EN GALICIA CASI UN GRADO EN 40 AÑOS

Martín López Martínez

3º ESO PDC

El agua en Galicia sufrió un incremento de su temperatura, que ascendió 0,5°C por década desde los años setenta. La Tierra se calienta pero el mar también.

Unos científicos dicen que el agua, hasta unas 50 millas de la costa ha subido un grado en cuarenta años.

La subida más grande fue cerca del cabo Ortegal donde la temperatura del agua subió 0,29 grados por década desde el año 1975.

En el futuro Galicia podría tener unas impresionantes borrascas y tempestades ciclónicas. El agua si se llegaran a producir estas lluvias fuertes, recuperaría el terreno perdido estos años.

Debido al cambio de la temperatura del agua algunas especies como la anchoa y la sardina han emigrado al Mar del Norte en busca de aguas más frías. La corveta dorada vino a Galicia desde Angola, también otro pez, el jurel dentón, se detectó por primera vez en la ría de Vigo.

Fonte: “*La Voz de Galicia*” (20/11/2007)

Islas Cíes na Ría de Vigo

A CIENCIA NA “TELE”

PROGRAMA	HORARIO	NOTAS	WEB
LEO-NART	De Luns a Xoves entre 13,00 e 13,30 en TVE 2	Intentan interesar polo mundo científico a través das manualidades.	http://www.leonart.tve.es/061128/programas/programas.html
REDES	Domingo entre 1 e 3 da madrugada en TVE 2	Redifusión en Canal 24 horas(TVE) os Sábados de 8,30 a 9,30, de 20 a 21 y Domingo de 4 a 5 (madrugada do domingo ó luns).	http://www.rtve.es/tve/b/redes/
CLEVER	Domingos ás 6 da tarde en Tele 5	Diferentes seccións con experimentos, información,...	http://www.clever.telecinco.es/archivo_semana3_1.htm
BRAINIAC	Sábados ás 12 do mediodía en Cuatro	Experiencias e probas disparatadas, exóticas,...	http://www.cuatro.com/programas/programas/entretenimiento/brainiac/
EL HORMIGUERO	Todos os días de 21 a 21,30 en Cuatro	O profesor Flipy e os seus inventos (“la Ciencia siempre va un paso por delante”). Bastantes vídeos na propia páxina Web	http://www.cuatro.com/microsites/el_hormiguero/cientifico.html
LOS CAZADORES DE MITOS	De Luns a Venres (12,10 a 13,05; 21,15 a 22,20 e 2,40 a 3,30) en Discovery Channel	Poñen a proba diferentes “mitos urbanos”: caramelos explosivos, barcos que flotan con pelotas de ping-pong, etc.	http://es.wikipedia.org/wiki/Cazadores_de_mitos Páxina oficial en español: http://www.tudiscovery.com/cazadores_fantasticos/index.shtml
BRAINIAC	Venres ás 22,15 e Domingos ás 16,45 en Discovery Channel (o programa inglés).		O programa español: http://es.wikipedia.org/wiki/Brainiac_(serie) O programa inglés: http://en.wikipedia.org/wiki/Brainiac:_Science_and_Abuse

OS NOSOS CREADORES

Estructura poética HAIKÚ

Tema « el agua »

3º ESO PDC

Las gotas frías
Inundan los retoños
En los otoños.

Hay agua sin fin
En el pozo de Martín
Bebe Agustín.

En Cecebre hai
Cangrejos, patos, carpas
Conviven en paz.

Chove no Grove
Centolas e mexilóns
Hainos a montóns.

Chove pouquiño
O embalse pequenijo
Gasta amodiño.

El oso se cree muy listo,
y trepa por la escalera.
Pero las abejas lo han visto,
¡ ya verás la que le espera!

Bajo un árbol pasa un oso
¡oh que día tan hermoso!
< Ay, ay, ay, mi cocorota,
Me ha caído una bellota>

Outono quente,
Inverno doente.

Ahí viene la carretilla
¡corre, corre, que te pilla!
El conejo va de puerta en puerta,
Trae zanahorias de su huerta.

NEREA LÓPEZ MANZANERO
ÁNGELES MÍGUEZ CHAS

1º ESO A

OS NOSOS CREADORES

VOLVER A VIVIR

No esperaré respuesta a las preguntas que te hacía, dejando atrás todo lo que poco a poco fuera construyendo, me decidí a marchar.

Marcharme a un lugar donde nadie me conocía, marcharme a donde siempre quise escapar, un lugar de descanso, un refugio: mi lugar ideal.

En ese lugar tú no estabas, no quise que me acompañaras. Como tú hacías a menudo conmigo te dejé solo, abandonado, después de unos cuantos gritos que me ayudaron a ser de nuevo yo.

Dejé escapar todo lo que llevaba en mi interior sin miedo a herirte, ya que por una vez los papeles se cambiaban.

Ahora todo era distinto, era yo quien te gritaba, era yo quien decía todo lo que pensaba de ti, era yo, la que sin beber te hacía bajar la cabeza y llorar sin que hicieran falta golpes....

...Lloro por saber que ese lugar no existe, que solo se encuentra en mi mente y que pocas veces puedo llegar a él. Sueño con tocarlo con mis dedos, agarrarlo y no soltarlo hasta que nuevamente vuelva a vivir.

Quizás soy una ilusa pero ¿por qué no serlo? Prefiero trasladarme a un lugar que solo se encuentra en mi imaginación, que tener que vivir el presente que marca como límites las paredes de mi hogar.

....Lloro por saber que ese lugar cada vez está más lejos, que me cuesta más llegar hacia él.

...Lloro por saber que ese lugar se llama PAZ y que a tu lado nunca lo encontraré.

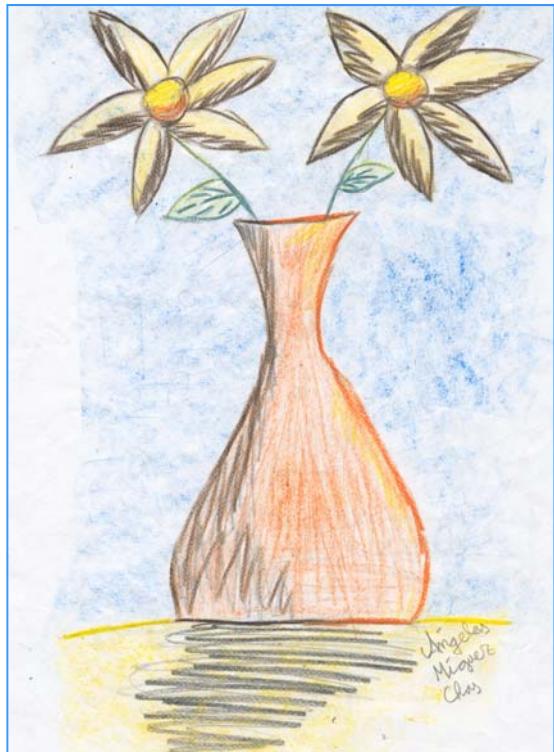
Abro los ojos y te veo, gritando otra vez y amenazándome con tu puño.

Abro los ojos y noto que las lágrimas se juntan en mi garganta impidiéndome hablar.

Abro los ojos y otra vez descubro, que mi sueño solo está en mi mente y mi pesadilla en la realidad.

INÉS FERREIRO ALONSO

1º BAC. B

Ángeles Míguez Chas 1º ESO A

OS NOSOS CREADORES

A ILLA PANTASMA

Na época na que os piratas áinda sulcaban os mares, un xoven capitán soñaba con acadar fama e poder conseguir moitos tesouros.

Certo día chegou ós seus oídos o rumor de que un lexendario tesouro áinda se atopaba oculto nunha illa perdida preto das frías terras do Norte.

Peter, o noso protagonista, acudiu a pedir conseilo ó seu pai, un pirata xa retirado coñecido nos sete mares. Este axudou ó seu fillo a procurar unha tripulación e unha goleta na que emprender a longa travesía.

A viaxe resultou ser longa e dura, e por mor dunha forte treboada a expedición estivo a piques de fracasar; a nave quedou seriamente danada, e para poder continuar tiveron que atracar nun porto para facer as reparacións e conseguir máis provisións.

Cando todo estivo listo partiron de novo cara ó seu destino, onde ó fin atoparon a illa.

A illa estaba deserta e xeada, solitaria, agás por un motivo, un descomunal galeón agarabada con aire lúgubre e pantasmal, fondeado na baía.

Con moito coidado, para non seren vistos, atracaron no outro lado da illa e, logo de desembarcar, un pequeno grupo de homes comezou a explorar o terreo.

Xa á noite, cando o grupo áinda non regresara, escoitarónse berros, disparos e, logo, o silencio profundo e mortífero da noite.

A tripulación estaba moi inquedada polo ocorrido e, á mañá, decidiron facer unha incursión no interior en busca dos outros mariñeiros desaparecidos.

Durante a procura, atoparon unha misteriosa gruta; alí, relucindo e brillando ó fondo, agardábaos o anhelado tesouro.

Collérono e, como non atopaban nin rastro dos seus compañeiros, decidiron levalo ó barco e marchar.

Cando xa se atopaban en alta mar, uns siniestros ruídos chegaron á cuberta dende a bodega.

Ós poucos segundos, os ocupantes daquel sinistro galeón da illa apareceron e intentaron tomar o control do barco e apoderarse do tesouro.

Cando todo se daba por perdido e a tripulación está a diminuír, arrinconados na popa, o pai de Peter apareceu e coa axuda dos outros mariñeiros puideron librarse dos seus inimigos.

O vello corsario escoitara, despois de partir o seu fillo, nunha taberna do porto, que había outra tripulación disposta a atopar o tesouro. Segundo a súa experiencia, decidiu seguir ó seu fillo cara a illa.

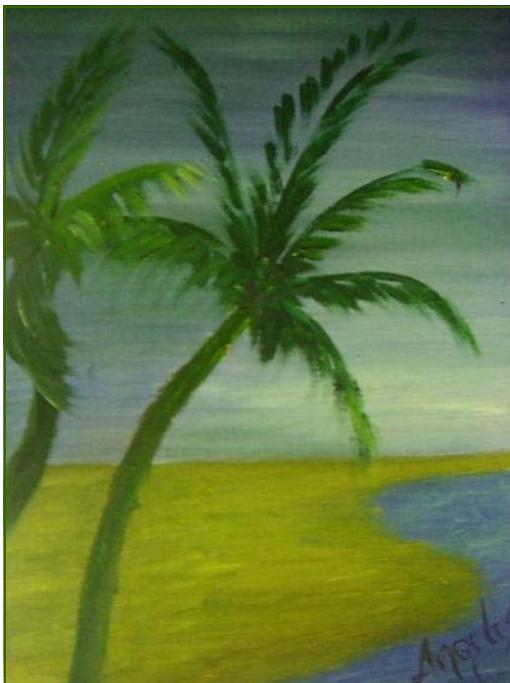
Ó chegar a bo porto, fixérонse as oportunas reparticións do botín entre todos os membros da expedición.

Este grupo de homes decidiu non sulcar nunca máis esos mares.

MARÍA TAIBO BARBEITO

ANTÍA SOTILLO NÚÑEZ

3º ESO C

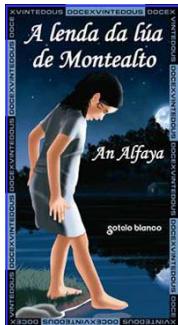
Ángeles Míguez Chas 1º ESO A

LIBROS RECOMENDADOS

A LENDA DA LÚA DE MONTEALTO

An Alfaya

Unha novela ateigada de referencias aos sentidos: a calor, os olores, o tacto e o sabor das cousas. Esta obra é tamén unha reflexión entre o mundo da lóxica e o mundo sobrenatural. Ambientada nunha Galicia rural a comenzaos do século XX, **Alfaya** presenta un individuo que se altera para se converter nun ser máis próximo ó mundo animal.

O CASTELO BRANCO

Orhan Pamuk

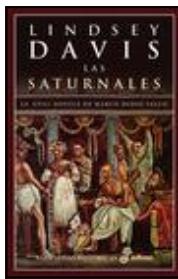
Na Italia do século XVII, un mozo erudito é capturado por piratas que o venden no mercado de escravos de Istambul. Un sabio turco mércau, devecido por coñecer os novos adiantos científicos e intelectuais, a súa relación medra e acaba convertida nunha fonda amizade. Pamuk tece unha historia chea de intelixencia e sensibilidade, unha fábula inzada de aventuras que fai reflexionar sobre as relacions entre culturas.

LAS SATURNALES. La XVIII novela de Marco Didio Falco.

Lindsey Davis

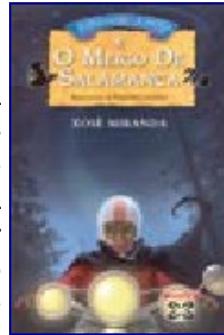
Esta vez Lindsey Davis nos sitúa en una de las fiestas más curiosas de la Roma Antigua, las Saturnales, donde durante siete días con sus agitadas noches parece que todo está permitido. Nuestro entrañable Falco se enfrenta nuevamente con su eterno enemigo Anacrates, en esta ocasión, para resolver una misteriosa decapitación que puede menoscabar la credibilidad del Imperio ante sus aliados políticos.

O MEIGO DE SALAMANCA

Xosé Miranda

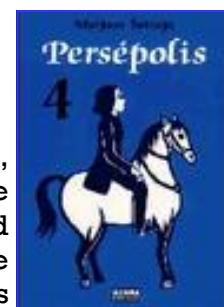
O Meigo de Salamanca é a primeira entrega da serie de novelas de maxia, escritas por Xosé Miranda e ilustradas por Patricia Castelao, protagonizadas por Amancio Amigo. Este destemido estudante de maxia será capaz de desaparecer e transformarse en obxectos e animais, vive apaixonantes aventuras, onde na liña da mellor literatura fantástica non falta o amor, nin a lealtade nin a necesidade de superar as más arriscadas probas. Proximamente aparecerá o segundo volume da serie titulado: Amancio Amigo e o demo da botella. Unha serie dirixida a lectores de once anos en diante.

PERSÉPOLIS

Marjane Satrapi

En estos tiempos agitados, leer Persépolis es una manera de acercarse a la cultura y sociedad islámica; pero especialmente le hace a uno recapitular cuestiones como la libertad, lo absurdo del odio o el amor como única coraza resistente contra la barbarie. El valor de su autora, Marjane Satrapi, no es recrear a la perfección un cercano conflicto histórico que de alguna manera nos atañe, si no reforzar ideas, a veces, olvidadas y que en esencia son valores que fortalecen a uno frente a las más atroces injusticias.

Página del cómic

LIBROS RECOMENDADOS

EL MISTERIO VELÁZQUEZ

Eliacer Cansino

Este libro trata de desvelarnos el misterio que hay en torno al famosísimo cuadro de Diego Velázquez *Las Meninas* desde el punto de vista de Nicolás Pertustato (Nicolasillo), un sirviente de la corte real con un problema de enanitis que aparece retratado en el cuadro. En torno a él conocemos a todos los personajes del cuadro en especial al diabólico Nerval.

En el libro, el autor consigue instruir al lector e informar sobre hechos históricos a la vez que introduce un apasionante contenido fantástico.

SAGA DE LOS OTORI:

EL SUELO DEL RUISEÑOR (Vol. I)

CON LA HIERBA DE ALMOHADA (Vol. II)

EL BRILLO DE LA LUNA (Vol. III)

EL LAMENTO DE LA GARZA (Vol. IV)

Lian Hearn

Esta colección nos transporta a la época de los samurais, señores de la guerra, y nos presenta un país lleno de magia y costumbres desconocidas para todos nosotros. Son historias en las que la lucha por el poder es una constante y sus personajes están dotados de virtudes excepcionales al estilo de las tragedias griegas.

EL NIÑO CON EL PIJAMA DE RAYAS

John Boyne

La obra cuenta la historia de un chico de nueve años, hijo de un comandante nazi del campo de concentración de Auschwitz en plena Segunda Guerra Mundial. Bruno, con nueve años descubrirá el horror de la guerra pese al continuo esfuerzo de su padre porque no se interese acerca de lo que ocurre fuera de la casa. Desde la ventana de su dormitorio, Bruno ve una valla y tras ella personas vestidas con pijamas de rayas. Acaba de salir la versión en gallego publicada por la FAKTORIA K.

EL BARÓN RAMPANTE

Italo Calvino

Es un libro totalmente diferente para ti lector, que eres y te consideras diferente. Trata de la lucha por la búsqueda de nuestro espacio personal y por la reafirmación de nuestra personalidad. Te puede ayudar a buscar tu propio camino por las encrucijadas de la vida.

LOS GIGANTES DE LA LUNA

Gonzalo Moure

El título de este libro viene a cuento de una leyenda del pueblo saharaui. Pero la protagonista de la historia es de carne y hueso y sólo tiene en común con el título su origen. La historia comienza con la acogida de una niña saharaui por una familia española. A partir de este momento, se desarrolla una bonita y tierna historia entre dos niños: dos mentalidades diferentes, dos vidas diferentes.

OS LECTORES OPINAN

MEMORIAS DE IDHÚN. PANTEÓN

Laura Gallego

DANIEL RUIZ PÉREZ

3º ESO C

Un día en Idhún se produjo la conjunción solar, Ashran, el nigromante, se hizo con el poder en este planeta. En la tierra, un guerrero y un mago exiliados han formado la resistencia junto con Jack y Victoria, dos adolescentes nacidos en la Tierra. El objetivo del grupo es acabar con el reinado de los Sheks, pero Kintagh, un despiadado joven asesino enviado por Askran, no se lo va a permitir. Resulta que Jack y Victoria son el dragón y el unicornio de la profecía y la noticia se extiende entre los idhunitas contrarios a Askran por lo que las esperanzas de la liberación crecen. Pero la guerra sigue y los miembros de la resistencia se separan, ¿cómo pueden confiar en Jack y Victoria si Kirtash está con ellos?

Gerde es ahora una diosa y tiene el cuerno de Victoria por lo que puede consagrar magos a voluntad. Victoria está muy débil pues su parte de unicornio se muere y los dioses están llegando a Idhún provocando un gran caos. Gerde tiene un plan para escapar para siempre del alcance de los dioses: huir al planeta Tierra junto con los sheks y los ghies. Victoria tiene un hijo pero no se sabe quién es el padre. Nuevos dragones artificiales surcan los cielos.

Éste, en mi opinión, es el mejor libro de toda la trilogía. Se suele decir que, cuando un libro te gusta, no puedes parar de leerlo, bueno pues en éste también ocurre pero de una forma mucho más adictiva. ¡No leerlo es un delito!

Para fans de la trilogía:

<http://www.idhun.net/>

http://es.wikipedia.org/wiki/Memorias_de_Idh%C3%BDn
BAn III: Pante%C3%B3n

<http://www.memoriasdeidhun.com/panteon/idhun.htm>

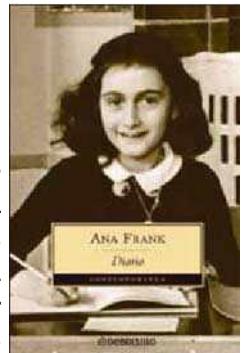
<http://www.lauragallego.com/idhun.htm>

EL DIARIO DE ANA FRANK

LIDIA ARCAS PÉREZ

2º ESO C

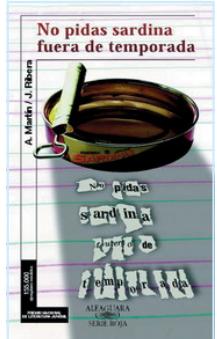
Es el diario de una adolescente durante la II Guerra Mundial en Holanda. Como es judía, se refugia en una segunda casa para evitar ser cogida por los nazis. Escondida con su familia y algunos amigos, vive cosas que le pueden pasar a cualquier chica de su edad a pesar de las condiciones de la época en la que vive. Es un diario muy bonito, triste pero que te engancha porque es muy interesante saber qué siente una chica en esas circunstancias.

NO PIDAS SARDINA FUERA DE TEMPORADA

Andreu Martí & Jaume Ribera

LORENA GONZÁLEZ GRELA

2º ESO C

Es un libro que me ha encantado y que nos lo ha recomendado nuestro profesor de Castellano por ser uno de los libros más leídos y vendido en España.

Trata de la historia de unos muchachos que tienen que resolver un misterio que llevará a unos hombres a la cárcel.

Yo os lo recomiendo porque lo he leído y es uno de los libros que más me han gustado de todos los que leí.

OS LECTORES OPINAN

RUÍDO, Relatos de guerra

Miguel Anxo Murado

O libro está formado por varios relatos independentes pero que seguen unha mesma liña temática que é a guerra, neste caso a da antiga Iugoslavia; e tamén posúen a mesma estrutura, comenzañ cun diálogo en estilo directo xeralmente e despois cóntase unha pequena historia relacionada con el. O relato aparece narrado en primeira persoa ou en terceira. En cada relato apórtanos un punto de vista distinto, unha historia distinta, achéganos ás distintas perspectivas desde as que se vive unha guerra. Algúns dos protagonistas son periodistas que tentan realizar o mellor posible o seu traballo e son asasinados, noutros casos o protagonista do relato é un soldado que ten que matar, deste modo vemos as dúas caras da moeda.

Desde o meu punto de vista, o libro lévanos a unha reflexión sobre cada unha destas historias con finais non moi felices pero que podemos esperar se estamos a falar dunha guerra. Pareceume interesante porque en moitas ocasións escoitamos noticias similares ás historias que se tratan no libro e non nos paramos a pensar en todas as consecuencias ou as causas que levaron a ese desenlace. Para o meu gusto, nos relatos non hai demasiada información sobre os personaxes, xa que nos di de que traballan, a que se dedican e pouco máis, se coñecéramos os seus sentimientos, familia, amigos, ... quizais engancharía máis porque coñeceríamos mellor a cada personaxe, áinda que tendo en conta que son relatos curtos iso é máis complicado.

Miguel Anxo Murado naceu en Lugo no ano 1965. En 1983, cando só tiña 17 anos, obtivo o premio nacional "Café Gijón" coa súa novela *Metamorfosis benezianas*. A partir de entón escribiu toda a súa obra en lingua galega, tocando praticamente todos os xéneros literarios: novela, ensaio, poesía, relatos ou teatro.

Algúns dos seus relatos son *Memoria de derribos* (1987), *Mécores de cinza* (1997) e sobre todo *Ruído, relatos de guerra* (1995). A súa producción abrange tamén a poesía, *Lapidario de heterodoxos* foi finalista do Premio Esquío en 1990. A súas publicacións más recentes son *Caderno de Xapón* (2001), *Lapidario* (2004) e *O soño da febre* (2007). É columnista habitual, cubriu como reporteiro as guerras balcánicas, en Oriente Medio traballou para as Nacións Unidas, o Goberno da Autoridade Palestina e como correspondente de prensa. Actualmente reside en Xerusalém, onde é correspondente do diario *El Mundo*.

NATALIA MEJUTO MONTERO

2º BACHARELATO

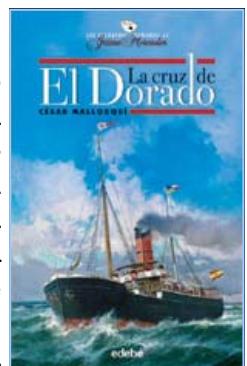
LA CRUZ DE EL DORADO

César Mallorquí

ROCÍO UZAL VARELA

2º ESO C

Trata de un muchacho llamado Jaime que no conoció a su madre pero se crió con el padre, que le dio todo su cariño. El padre era un estafador de poca monta, de similar catadura. Con los años, el joven Jaime aprende los trucos del oficio del padre. Jaime no tarda en escuchar la historia de la fabulosa cruz de El Dorado y decide ir en su busca. En el viaje, se ve envuelto en numerosos peligro y aventuras. Es un libro que me gustó mucho porque es bastante distraído y divertido.

RECANTO DE ECONOMÍA

Que é o custo de oportunidade?

Defíñese como custo de oportunidade a opción rexeitada ante unha elección provocada por un recurso limitado. Isto quere dicir:

Que dado que os recursos son limitados, estes non nos permiten realizar (ou van limitar) todo o que queremos facer, o que vai implicar a necesidade de elixir.

Que ante a elección á que forzan os recursos limitados, hai sempre unha opción gañadora.

Que ante tal elección tamén sae unha opción rexeitada, que representa o chamado custo de oportunidade ou das “**alternativas perdidas**”.

Este custo pódese presentar en calquera situación da vida cotidiá. Por exemplo: **Cal sería o custo de oportunidade de non estudar?**

Tamén se fai evidente a súa presenza nas decisións dos gobernos. Por exemplo, no Monte Gaiás estase a construir a chamada “Cidade da Cultura”, cuxo custo está presupostado en 388 millóns de € pero que podería acabar superando os 500 millóns de €. Frente a isto, con ese diñeiro en Galicia poderíanse construir unhas 215 escolas (a algo máis de 1,8 millóns de € cada unha) ou 3,8 hospitais (a algo máis de 102 millóns de € cada un) ou 1,5 autovías do tamaño e calidad similar á de Lugo-Ourense ou 1,1 autovías como a de Santiago-Lugo ou financiar todo o gasto das tres Universidades galegas durante todo este curso ou simplemente darles “unha nova vida” ás persoas máis desfavorecidas da nosa comunidade.

En Galicia decidiuse construir a obra do Gaiás, renunciando así a empregar ese diñeiro noutras posibles opcións. A esas outras alternativas é o que chamamos en economía custo de oportunidade.

Fonte: “**La Voz de Galicia**”(16/10/2007)

ALBA SÁNCHEZ e CARLOS J. GÓMEZ

1º BAC. C

Que é un sistema económico?

Un sistema económico é a forma que ten un país de organizar os seus recursos, dando resposta ás preguntas ¿que producir?, ¿como producir? e ¿para quen producir?. Podemos falar de dous importantes sistemas económicos: as economías de mercado e as de planificación centralizada. As economías de mercado réxense principalmente pola propiedade privada e porque o Estado garante a liberdade de empresa. Como por exemplo, Estados Unidos. Nas economías de planificación centralizada, o Estado é o que se encarga de tomar a maior parte das decisións, como por exemplo, ocorre en Cuba.

Que ocorre en China?

Neste xigante asiático, a denominada nova “fábrica do mundo” que segue medrando economicamente a ritmos moi elevados, o pasado mes de outubro celebrouse o Congreso do Partido Comunista Chinés en Pekín. Aínda que durante moitos anos China estivo rexida polo goberno comunista de Mao Zedong (quen fundou a República Popular de China en 1949), actualmente este país gobernado por Hu Jintao pouco ten que ver co que deixou Mao. Agora, por exemplo, a escola e a sanidade son de pago e a propiedade privada xa está lexislada. En realidade, China xa adoptou hai tempo o sistema capitalista áinda que resulte desconcertante que o goberno chinés manteña os símbolos do comunismo. Sen embargo, estes símbolos son utilizados para lexitimizar o seu poder ao fronte do Estado, aínda que a ideoloxía tamén hai tempo que foi reinventada.

Fonte: “**La Voz de Galicia**” (21/10/2007)

ALBA SÁNCHEZ GARCÍA

1º BAC. C

SABÍAS QUE ...

.....a nosa biblioteca ten un blog?

Presentámosvos o blog da nosa biblioteca, nel poderedes atopar noticia das actividades que realizamos e poderedes opinar sobre os libros de lectura que vades lendo. É moi sinxelo, só tedes que entrar na páxina web do instituto e desde a súa portada poderedes acceder ao blog. Unha vez nel, buscades o libro do que queredes opinar, premede onde pon comentario e escribede a vosa opinión. O enderezo é

<http://bibliotecaa3p.blogspot.com/>

Esperamos a vosa colaboración.

..... As Saturnais eran como o Nadal e o Antróidio xuntos.

As Saturnais eran as festas en honor a Saturno. Ao principio celebrábanse durante un día, logo foron aumentando a tres, despois a cinco ata sete días.

Tíñan lugar no mes de decembro, do 17 ao 23.

Era unha festividade de moita alegria, na que os romanos acostumaban felicitarse e obsequiarse mutuamente con regalos. Ao principio era habitual regalar velas e bonecos de barro. Logo por influencia grega, foi común agradecer con algunha pequena atención o con un agasallo en cartos aos amigos e a todas as persoas a quen se lles debía algo por algún servizo prestado.

Vivir e deixar vivir era o lema da festa. Nestes días os servos sentábanse á mesa e eran servidos polos señores porque en tempos de Saturno todo era común e non existían os escravos.

MARCOS GARCÍA ARES

1º Bac. B

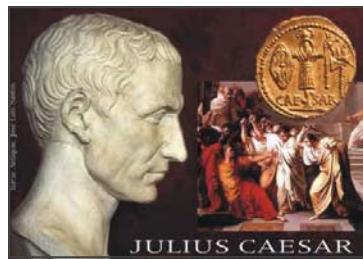
... O calendario de hoxe corresponde con leves variacións ao que mandou elaborar Xulio César (calendario xuliano).

No ano 46 a.C. Xulio César encargou a reforma do calendario a un astrónomo exipcio chamado Sosíxenes. Distribuíu o ano segundo o curso do sol en 365 días e aumentou un día cada catro anos. Para que este novo calendario puidera comenzar nas calendas de xaneiro do ano seguinte (as calendas eran o día primeiro de cada mes) agregou dous meses entre novembro e decembro, tendo polo tanto aquel ano unha duración maior.

O día que se engadía cada catro anos non era ao final do mes, senón ao que correspondería co noso 24 de febreiro e se lle chamou 24- bis. Pero esta data sinalada ao modo romano era : a.d. bis VI (latín sextum) Kal. Mar. , ou sexa o sexto día bis antes das calendas de marzo. E é precisamente da palabra latina *bis sextum* de onde procede a nosa palabra *bisesto*.

BORJA LÓPEZ SANTOS

1º Bac. B

Sosíxenes

SOLUCIÓN AO TEST DO ARTIGO DO NÚMERO ANTERIOR “OS QUÍMICOS TEÑEN TÁBOAS”

Resposta 1.- d.

O restaurante *Ca l'U* de Vic (Praza de Santa Teresa 4) famoso desde fai moito tempo pola súa cociña caseira. Recoméndanse os pés de porco, nas súas diferentes variantes. Non ten nada que ver o U de Vic co uranio.

Resposta 2.- b.

Valores baixos de ferro, Fe, no sangue son síntoma de anemia.

Resposta 3.- d.

O selenio, Se, funde a 217 °C .

Resposta 4.- a.

A temperatura de licuación do helio, He, é a máis baixa dun elemento químico: - 269 °C .

Resposta 5.- c.

Aínda os tenores da súa talla están rodeados de ouro (Au), prata (Ag) e diamantes (C), os tres son fanáticos do fútbol, soccer ou calcio, que é como se chama en Italia ó fútbol. Vén do nome dun antigo xogo documentado en Florencia en 1600, que tiña as súas raíces en xogos gregos e romanos con pelota, como a *Sferomachia* e outros.

Resposta 6.- d.

“¿Qué?” non corresponde a ningún elemento químico.

Resposta 7.- a.

“No” é o símbolo do nobelio, elemento transuránido de número atómico 102.

Resposta 8.- a.

Evidentemente NO é unha molécula, é o óxido nítrico (monóxido de nitróxeno), pero Si non é unha molécula: o silio forma estruturas cristalinas tetraédricas do mesmo xeito co diamante.

Resposta 9.- d.

Nin Fu nin Fa, nin Fi nin Fo, son elementos. Fe sí.

Resposta 10.- b.

Frank Capra, no 1944, rodou unha película con Cary Grant e Priscilla Lane, baseada nunha obra de teatro de Joseph Kesselring, denominada *Arsenic and old lace*. Dúas simpáticas vellifñas adicábanse a asasinar docemente a persoas con dificultades ou problemas de todo tipo, para liberalas da súa triste vida. En España, o título da obra foi *Arsénico por compasión*.

Resposta 11.- b.

A basicidade vai unida, nas disolucións acuosas, a unha alta concentración de ións hidroxilo OH⁻.

Resposta 12.- c.

O polonio, Po (en inglés *polonium*), de número atómico 84, foi descuberto por Pierre e Marie Curie no 1898, pero Shakespeare, en 1603, xa introducira na traxedia *Hamlet* un personaxe cun nome semellante (en inglés *Polonius*), o pai de Ofelia. En castelán, sen embargo, o nome do metal coincide co do personaxe.

Resposta 13.- b.

Se ben a chocolatina ía envolta en *papel de prata*, Ag, que era realmente papel de estano, Sn, que despois foi substituído por papel de aluminio, Al, o que sempre levaba a chocolatina era un cromo, Cr.

Resposta 14.- a.

Dos elementos cun número atómico superior ó 111, só se detectaron o 112, o 114 e o 116. Ningún deles ten unha denominación definitiva, no momento de escribir este test. Provisionalmente, nomeaselles con verbas compostas correspondentes ós números que compoñen o número atómico. Deste xeito 1 chámase *un*; 2 chámase *bi*, e sucesivamente *tri* (3), *quadi* (4), *pentí* (5), *hexi* (6), *septi* (7), *octi* (8), *neni* (9) e *nili* (0). Por exemplo, ó elemento 120 chamáselle *unbinilio*, de símbolo provisional Ubn; o 114 se chama *ununquadio* (Uuq). E o 116 chámase *ununhexio* (!Uuh!). Este último, con este símbolo, espanta.

Resposta 15.- a.

Unha parte apreciable de arsénico, As, sácase das escorias do procesamento de extracción de ouro. Tamén hai arsénico en minerais con ferro (*espadas*), especialmente na calcopirita, que é un sulfuro de cobre e ferro, pero precisamente pola presenza de arsénico estes minerais non teñen sido tradicionalmente mena de ferro.

Resposta 16.- b.

O teluro, Te, é praticamente insoluble en auga. Se o lector prepara unha mestura de auga e teluro en pó e a bebe, probablemente lle provoque dolor abdominal, estreñimento, náuseas, vómitos e o seu alento cheirará a allo.

Resposta 17.- c.

É ben sabido que a osteoporose está asociada a un déficit de calcio, Ca.

Resposta 18.- c.

O químico sueco Mosander illou por primeira vez o metal lantano, La, no 1839. O seu nome en grego –o do metal- significa “o que non pasa inadvertido”.

Resposta 19.- a.

O argón, Ar, todo o día está activo: “*Dereita, Ar!* ¡*Esquerda, Ar!* ¡*De frente, Ar!*”. Obedecer sen cesar ordes sen sentido, ó final chega a cansar.

Resposta 20.- c.

A resposta d é falsa, porque a c xa é certa.

Evidentemente este test é só un xogo de verbas. Un xogo con verbas que nos encrucillados aparecen tantas veces como recurso dos autores cando non lles queda outra opción: é a universal definición do símbolo químico. Eu daríame por ben pagado, amigo lector, se a partir de hoxe viras estas humildes verbas dunha ou dúas letras cun pouco máis de vida propia. E tamén se vises química nas conxuncións –O, Y, Ni...–, nos pronomes –Te, Se, Os...–, nos verbos –He, Ir, Es-, nos artigos –La-, e nos substantivos monosílabos –Re, Si, As, Fe...–.

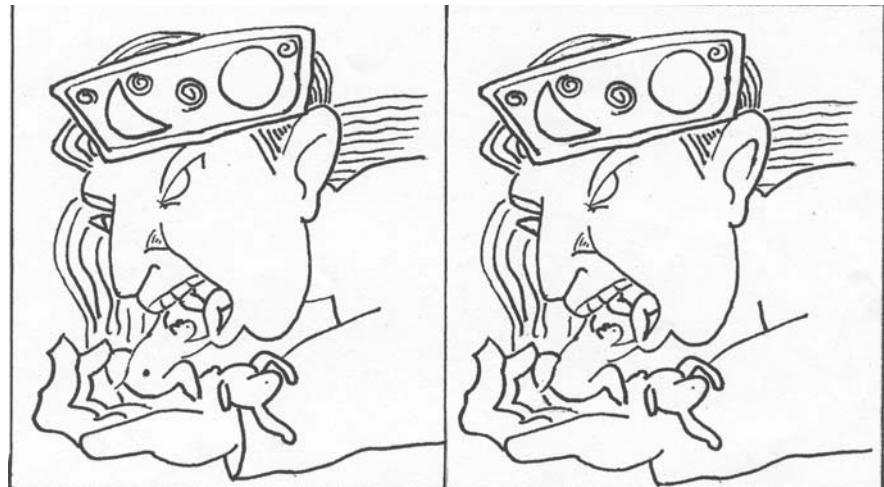
E así conseguiremos visualizar aquel eslogan que reza “*Todo é química*” tamén na nosa linguaxe oral e escrita: incluso son químicas as verbas.

“*¿Ou No?*”

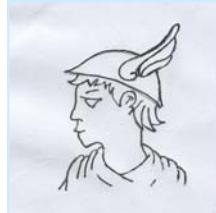
O Curruncho do Enxeño

1º Atopa dez diferencias

David Sánchez Torreiro (4ª PDC)

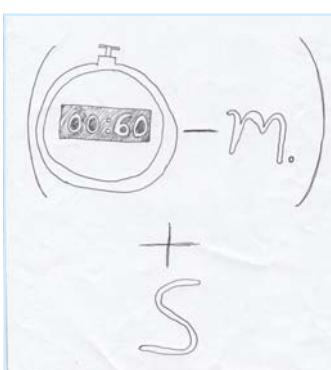
2º Cal é o nome destes deuses ou deusas?

3º Marido de Rea.

4º Una madre es 21 años mayor que el hijo. En 6 años el niño será 5 veces menor que su madre. Pregunta: ¿Dónde está el padre?

Marcos Fernández Bazán (4ª PDC)

5º Conecta as columnas

Hera	Neptuno	Deus do mundo subterrâneo
Hades	Vesta	Deus do ceo
Deméter	Plutón	Deusa da agricultura
Zeus	Xuno	Deus do mar
Poseidón	Ceres	Deusa do lume do fogar
Hestia	Xúpiter	Deusa do matrimonio

Miguel Caridad Pereiro (4º PDC)

As soluciones no próximo boletín

Podes pre-
sentar as vosas
colaboracións,
nos recreos na
biblioteca.

¡Ata o próximo
boletín!

ACERTACHES ? SOLUCIÓNS BOLETÍN N° 15

1º Representamos la naranja por **n**, el plátano por **p**, las cerezas por **c** y el melón por **m**. i) $4 \times n = 28$, ii) $2 \times n + 2 \times p = 30$, iii) $p + c + m + n = 20$, iv) $2m + c + p = 16$ De i) obtenemos que $n=7$, de ii) que $p=8$ y de iii) y iv) que $m=3$ y $c=2$. Luego la suma de la columna incógnita vale **25**.

2º El punto decimal, para obtener **1.2**

3º iSaaCNeWToN, aLBeRTeiNSTeiN, LouiSPaSTeuR

4º Laura tiene 22 años

5º ¡Porque son muchos más!

6º Rotulador, pegamento, lápiz, goma, libro, libreta, afila, mochila, bolígrafo,